

การพัฒนา อุตสาหกรรม

ฉบับ

ญี่ปุ่น

ผศ.ประยูร เชี่ยววัฒนา | Dr. Toshihiko Nomi

ต่อจากฉบับที่แล้ว

กระบวนการพัฒนา “วิสัยทัศน์อุตสาหกรรม”

กระบวนการพัฒนา “วิสัยทัศน์ของอุตสาหกรรม” มีส่วนสำคัญมากกว่าผลลัพธ์ที่เป็นแผนนโยบาย ทั้งนี้เพราะ กระบวนการดังกล่าวได้มีการนำผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมปรึกษาหารือเพื่อได้ข้อตกลงร่วมกัน ในกระบวนการดังกล่าวมีประเด็นสำคัญที่ต้องสนใจ ได้แก่

1. **กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายสำหรับจัดทำวิสัยทัศน์** กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย
 - ก. อุตสาหกรรมที่กำลังขยายตัวกำหนดได้เป็น “อุตสาหกรรมเป้าหมาย” โดยกลุ่มอุตสาหกรรมนี้ ประกอบด้วย อุตสาหกรรมไฮเทค หรืออุตสาหกรรมที่มีผลิตภาพสูง หรือมีมูลค่าเพิ่มสูง
 - ข. อุตสาหกรรมที่มีความสำคัญแต่กำลังถดถอย กำหนดให้เป็นอุตสาหกรรมเป้าหมาย สำหรับการ “ปฏิรูปทางโครงสร้าง” ซึ่งอาจจะเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบธุรกิจ โดยการร่วมกับธุรกิจใหม่ หรือการทำ M&A

การเพิ่มผลิตภาพของประเทศ

- การเปลี่ยนจากอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพต่ำไปสู่ผลิตภาพสูง (การปรับเปลี่ยนโครงสร้างอุตสาหกรรม)

- การเพิ่มผลิตภาพของอุตสาหกรรมแต่ละตัว

2. **องค์ประกอบในการพิจารณา** ในกระบวนการพัฒนา “วิสัยทัศน์” ดังกล่าว องค์ประกอบของผู้ที่เกี่ยวข้องจะเป็นไปดังใดอะแถมด้านล่าง ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานด้านนโยบายโดยตรง ได้แก่ MITI ซึ่งมาจากส่วน หรือสายงานที่

เกี่ยวข้องโดยตรง ซึ่งอาจสนับสนุนอุตสาหกรรมได้ โดยผ่านกลไกนโยบายการเงิน ภาษี เป็นต้น รวมถึงไปถึงผู้รับผิดชอบดูแลอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่มูลค่า (value chain) เพื่อให้สามารถเกื้อหนุนกันได้ ขณะเดียวกันก็รับข้อมูลข้อเสนอ

ทางด้านอุตสาหกรรมและการตลาดในต่างประเทศจาก JETRO และข้อมูลด้านเทคโนโลยีจาก AIST องค์ประกอบอีกส่วนหนึ่ง ได้แก่ ผู้แทนจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่มูลค่า ดังนั้น องค์ประกอบของคณะทำงานจึงมีความครอบคลุมผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด อันได้แก่

- ผู้แทนจากอุตสาหกรรมเป้าหมาย (หลายคน)
- ผู้แทนของสหภาพแรงงานที่เกี่ยวข้อง
- ผู้แทนของอุตสาหกรรมผู้ใช้ หรือผู้บริโภค
- ผู้แทนจากอุตสาหกรรมวัตถุดิบ หรือชิ้นส่วน
- ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและธุรกิจ
- ผู้เชี่ยวชาญด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. แหล่งข้อมูลสำหรับการจัดทำ “วิสัยทัศน์” ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการจัดทำ “วิสัยทัศน์” ดังกล่าวนี้นี้ ได้แก่

ก. ข้อมูลต่างประเทศ อันเป็นการเก็บข้อมูลต่างประเทศโดยเจาะโร อาทิ

1. ข้อมูลการตลาดเพื่อการส่งออก
2. ข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมต่างประเทศ เช่น รูปแบบการทำธุรกิจใหม่ (โมเดลการทำธุรกิจใหม่ ผลิตภัณฑ์ใหม่ เทคโนโลยีใหม่ แนวโน้มใหม่ในสหรัฐฯ ซึ่งจะเกิดในญี่ปุ่นเวลาต่อมา (เช่น การใช้รถยนต์ motorization, home electrical appliance)

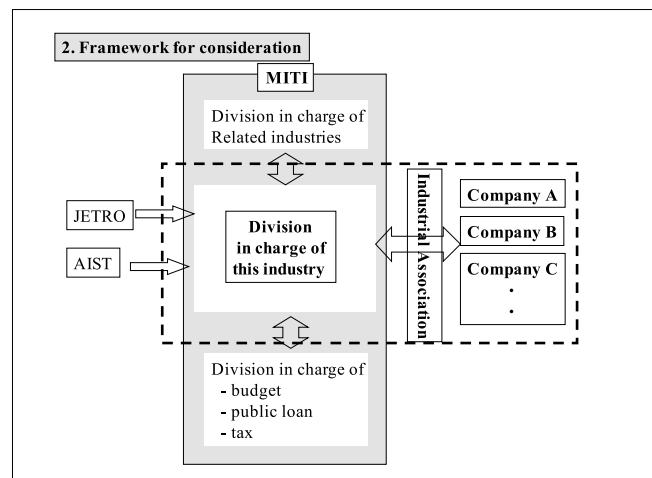
ข. ข้อมูลเทคโนโลยี MITI จะถ่ายทอดข้อมูลเหล่านี้โดยผ่าน “วิสัยทัศน์อุตสาหกรรม”

- MITI นำเสนอข้อมูลเทคโนโลยี ซึ่งได้ผ่านมาทางนักวิจัยใน AIST และมหาวิทยาลัย
- การรวบรวมข้อมูลจากเครื่องจักรการผลิตทันสมัยของอเมริกาและยุโรป เพื่อพิจารณาว่าควรลงทุนใช้เครื่องจักรประเภทใด
- การศึกษาข้อมูลการวิจัยในต่างประเทศ เพื่อเข้าใจแนวโน้มเทคโนโลยีในอนาคต

ค. ข้อมูลด้านการตลาด

- ข้อมูลสถิติทางการจากรัฐบาล
- สถิติจากสมาคมอุตสาหกรรม เป็นข้อมูลละเอียด เพียงจำกัดจากเฉพาะสมาชิกของสมาคม ได้แก่ ปริมาณการผลิตและการขาย

- ปริมาณการขายและอัตราการขยายตัวตาม Sector
- อัตราขยายตัวของอุตสาหกรรมที่ใช้ผลิตภัณฑ์
- การวิเคราะห์ทางการตลาด
- พยากรณ์ปริมาณอุปสงค์ของตลาดในอนาคต
- พยากรณ์ตลาดในอนาคต Sector ที่ขยายตัวและที่หดตัว
- ความต้องการของ Segment ที่มีการขยายตัว

อ่าน ต่อฉบับหน้า